

نشریه دانشکده علوم جلد سوم شماره ۳ مهرماه ۱۳۵۰

مطالعه آماری درباره وضعیت زلزله خیزی مناطق مختلف فلات ایران

دکتر خسرو معظمی گودرزی

مؤسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران

خلاصه :

بر اساس حدود هزارو پانصد زلزله که در سالهای ۱۹۰۰ تا ۱۹۷۰ در فلات ایران اتفاق افتاد، طول و عرض جغرافیائی، عمق و شدت آنها از طریق علمی محاسبه شده است. یک مطالعه آماری درباره هر یک از منطقه‌های مختلف فلات ایران انجام گردید. این مطالعه نشان میدهد که هر هشت ماه یکبار حداقل یک زلزله باشد مطلق بزرگتراز پنج و هر سه سال یکبار حداقل یک زلزله باشد مطلق بزرگتراز شش و هر بیست سال یکبار حداقل یک زلزله باشد مطلق بزرگتراز هفت در فلات ایران میتوان انتظار داشت. برای اطلاع از وضعیت زلزله خیزی هر منطقه از فلات ایران میتوان به نقشه‌ای که درستن انگلیسی این مقاله در همین شماره آمده است و به تابلوی شماره ۲ که مدت زمان لازم برای وقوع حداقل یک زلزله از هر نوع را در هر یک از مناطق ۲۵ گانه فلات ایران بطور جدا گانه روشن میکند رجوع نمود.

بطوریکه در تابلوی شماره ۲ دیده میشود احتمال وقوع یک زلزله باشد مطلق بزرگتراز پنج هر هشت سال یکبار در منطقه‌های عشق‌آباد- شهرود- همدان- ذرفول- سعید‌آباد و شیراز (حدود طول و عرض جغرافیائی هر منطقه در تابلوی شماره ۲ قید شده است) از ۵ درصد بیشتر است. براساس همین مطالعه برای

*- اصل مقاله که بزبان انگلیسی در همین شماره چاپ شده است در پانزدهمین کنفرانس بین‌المللی ژئودزی و ژئوفیزیک که در تابستان سال ۱۹۷۱ در مسکو تشکیل شد معرفی شده است.

تقریباً هیچ یک از منطقه‌های مختلف فلات ایران احتمال وقوع یک زلزله باشد مطلق بزرگتر از ۶ درصد دو سال از درصد کمتر نیست.

نقشه‌های زلزله خیزی مناطق مختلف ایران نیز در حین ابن مطالعه حاضر و آماده شده است که متأسفانه در حال حاضر مؤلف امکانات کافی برای چاپ آنها در اختیار ندارد. رفرازهای مفصلی که از آنها در کار حاضر استفاده شده است در بخش زلزله‌های ایران در کتابی از مؤلف بنام لرزه شناسی آمده است و هنگام چاپ نقشه‌ها نیز نام برده خواهد شد.

اظهار تشکر: این مطالعه آماری مثل تمام مطالعاتی از این نوع مستلزم زحمات و صرف وقتی‌های فراوانی بوده است. بدین وسیله از زحمات خانم دهقان و آقایان احمدی قمری و محسن صابونچی اظهار تشکر و امتنان می‌شود. همچنین از آقای دکتر صاحب استادیار گروه ریاضی دانشگاه تهران که درمورد این کار راهنمایی‌های لازم را نموده‌اند سپاسگزاری می‌گردد.

* * *